

Проект РЕКОМЕНДАЦІЇ

VII Міжнародної конференції «Актуальні проблеми освітнього процесу в контексті європейського вибору України», яка відбулася 14 листопада 2024 року на базі Київського національного університету будівництва і архітектури

VII Міжнародна конференція «Актуальні проблеми освітнього процесу в контексті європейського вибору України» об'єднала зусилля освітян, науковців, представників громадськості та міжнародних партнерів для обговорення викликів та перспектив розвитку української освіти на шляху інтеграції в європейський освітній простір. Учасники конференції презентували актуальні доповіді щодо:

- реалій, суперечностей та перспектив державної освітньої політики і розвитку людського капіталу;
- формування державної політики стратегічного розвитку професійної освіти України в умовах глобальних викликів і сучасних загроз;
- національно-патріотичного виховання молоді на взірцях героїзму, самовідданості та незламності з метою формування моральних орієнтирів, громадянської позиції та готовності до захисту Вітчизни;
- ролі цифрових технологій у досягненні цілей сталого розвитку;
- екологізації професійної підготовки фахівців для післявоєнної відбудови;
- психоедукації науково-педагогічного персоналу закладів вищої освіти;
- умов формування та розвитку підприємницької компетентності здобувачів освіти;
- безпеки освітнього середовища з огляду на воєнні дії;
- перспектив розбудови державної системи психологічного захисту учасників освітнього процесу в умовах війни та повоєнний період;
- соціально-педагогічного супроводу посттравматичних станів учасників освітнього процесу;
- концептуальних засад удосконалення підготовки науково-педагогічних та наукових працівників в умовах діджиталізації;
- реалізації освітніх та технологічних інновацій в умовах закладу освіти;
- розроблення структурно-функціональної схеми оцінювання результатів компетентнісного навчання;
- інформаційно-аналітичної підтримки управління персоналом будівельних підприємств;
- використання систем штучного інтелекту в освітньому процесі;
- вдосконалення підходів до моделювання дуальної освіти;
- застосування козацьких традицій в програмах фізичного виховання та спорту.

Конференція підтвердила важливість міжнародного співробітництва в освіті для підтримки України, обміну досвідом з європейськими партнерами та розвитку нових ініціатив для забезпечення доступу до якісної освіти в умовах збройної агресії РФ проти України.

Учасники конференції засвідчили, що євроінтеграційні процеси в освітньо-науковій сфері українського суспільства, динаміка розвитку сучасних освітніх технологій ведуть до посилення тенденції щодо підвищення якості освітніх послуг та зближення системи освіти України з країнами Європи. Співorganizатори конференції підтвердили, що значний внесок у розуміння необхідності вирішення проблем та означення перспектив розвитку освіти зроблено освітньо-науковим товариством в рамках попередніх засідань (2017-2023 роки). Проте системний аналіз стану і досягнень в освітньому просторі України, масове використання сучасних інструментів цифровізації, досвід участі в освітніх програмах, в тому числі і європейського та міжнародного співробітництва, детермінували потребу в організації та здійсненні наступного етапу визначення можливостей щодо модернізації системи освіти України.

Враховуючи результати обговорення актуальних проблем освітнього процесу в контексті європейського вибору України, конференція рекомендує:

1. Схвалити основні положення доповідей учасників конференції, відзначити їх актуальність, ґрунтовність, а також наукове та практичне значення для удосконалення освітнього процесу в контексті європейського вибору України.

2. Проведений аналіз учасниками засідання конференції свідчить, що в системі освіти України мають місце суттєві проблеми, а саме:

- брак ресурсів і фінансування для закладів освіти, що ускладнює впровадження сучасних технологій навчання;

- загрози життю та здоров'ю всіх учасників освітнього процесу, руйнування освітньої інфраструктури та масштабне переміщення учасників освітнього процесу як у межах України, так і за кордон внаслідок воєнних дій;

- продовжує знижуватися зацікавленість абітурієнтів у педагогічній професії;

- спостерігається відтік педагогічних (науково-педагогічних) працівників до інших сфер економічної діяльності, за кордон тощо.

3. Спільною є думка учасників конференції про те, що для вирішення освітніх проблем і забезпечення подальшого розвитку системи вітчизняної освіти важливою є інтеграція в європейський освітній простір, який спрямований на якісну підготовку конкурентоспроможного людського капіталу для високотехнологічного та інноваційного розвитку країни. Розвиток євроінтеграційних процесів в освітній сфері доцільно цілеспрямовано здійснювати за такими напрямками:

- подальша модернізація механізму фінансового забезпечення закладів освіти, суттєве підвищення рівня їх адміністративної автономії в цілому та у сфері організації й участі в різних формах міжнародної співпраці;

- удосконалення структури і матеріально-технічної бази освітнього і науково-дослідного процесу, активне впровадження новітніх технологій навчання і дослідження в закладах освіти, які широко використовуються в освітній практиці європейських інституцій;

- актуалізувати перелік спеціальностей та зміст вищої освіти у відповідності до сучасних потреб як вітчизняного, так і міжнародного ринку праці та перспективних векторів розвитку економіки і суспільства;

- проведення регулярних заходів з поширення об'єктивної інформації про євроінтеграційні процеси, сприяння налагодженню плідного партнерства освітніх організацій з європейських студій;
- створення стартапів для налагодження співпраці з освітніми інституціями в рамках міжнародних програм в Україні та партнерами країн ЄС, обговорення різноманітних проблем та проведення конференцій і форумів;
- модернізація українського законодавства у сфері освіти, наукової і науково-технічної діяльності та наближення його до засад, що регулюють цю сферу у державах-членах Європейського Союзу;
- підвищення якості та ефективності системи освіти шляхом гарантованого доступу молоді та дорослого населення до усіх форм освіти протягом життя та посилення відкритості вітчизняної освітньої системи;
- забезпечення доступності і якості працевлаштування для здобувачів вищої освіти та випускників, особистісно-орієнтованого навчання, досліджень та інновацій в освітній сфері;
- опрацювання суб'єктами освітнього процесу стратегій, програм та інших документів, які б враховували зміни, що відбуваються в економіці і суспільстві та забезпечували адаптацію системи освіти до сучасних вимог і потреб;
- використання в системі освіти цифрових технологій та розвиток цифрових компетентностей учасників освітнього процесу;
- формування сучасних компетентностей випускників, які відповідають потребам ринку праці;
- пріоритетний розвиток STEM-освіти для задоволення потреби у фахівцях для інноваційних секторів економіки;
- забезпечення стимулювання соціальної інтеграції суб'єктів освітнього процесу засобами цифровізації;
- розвиток креативності суб'єктів, включно з підприємливістю, на всіх рівнях освіти;
- розвиток академічної мобільності, мобільності для молоді, наукового потенціалу вищої освіти, проєктів співпраці задля розвитку інновацій та обміну успішними практиками, стратегічного партнерства, проєктів підтримки освітніх змін;
- забезпечення відповідності структури професійної підготовки потребам економіки;
- забезпечення повної інформатизації освітнього процесу в закладах освіти України, широкого доступу до міжнародних інформаційних освітніх і дослідницьких систем;
- забезпечення організаційної і методичної підтримки вітчизняних закладів освіти при укладанні міжнародних угод, при поданні запитів на участь в міжнародних освітніх проєктах;
- широке висвітлення знань та наукових досягнень закладів освіти України для залучення потенційних партнерів і замовників послуг з інших країн;
- духовно-моральний, культурний розвиток особистості здобувача освіти на основі демократичних, європейських та загальнолюдських цінностей.

Плідні дискусії учасників конференції засвідчують, що на сучасному етапі активно розвивається європейський простір освіти, до якого залучено країни-партнери, в тому числі й Україна. Цей процес здійснюється у відповідності до потреб розвитку економіки знань та інформаційного суспільства. Вагомими завданнями у цьому контексті є: забезпечення широкого доступу громадян до освіти, суттєве підвищення її якості, формування у здобувачів освіти необхідних для ринку праці компетентностей, розвиток STEM-освіти для поліпшення кадрового забезпечення сучасної індустрії та інноваційних сфер діяльності, забезпечення переходу до системи навчання упродовж життя.

Вітчизняна система освіти потребує суттєвої модернізації у відповідності до сучасних світових досягнень, потреб суспільства і економіки, чому сприятиме співробітництво з європейськими країнами у освітній сфері.

**Учасники VII Міжнародної конференції «Актуальні проблеми освітнього процесу в контексті європейського вибору України»
14 листопада 2024 року**

Київський національний університет будівництва і архітектури